

«ΜΕΘΟΔΟΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ ΚΑΙ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗΣ ΤΩΝ ΜΑΘΗΤΩΝ ΣΤΟ ΣΧΟΛΕΙΟ»

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

“COACHING AND MENTORING METHODS AT SCHOOL”

3ο ΓΥΜΝΑΣΙΟ ΗΡΑΚΛΕΙΟΥ ΚΡΗΤΗΣ ERASMUS KA1 ΣΧΕΔΙΟ ΔΡΑΣΗΣ

“Pedagogical Leadership, Coaching and Educational Innovation”.

JULY 2022 - ERASMUS+/KA1 STRUCTURED COURSE
IN FINLAND

Οι καθηγήτριες

- Λυκογιαννάκη
Στυλιανή
- Μοσχοβάκη
Κυριακή
- Σηφάκη Ευαγγελία
- Τζωρμπατζάκη
Μαρία
- Χριστοφοράκη
Μαρία
- Ψαθά Αθανασία

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ

ΣΥΝΕΙΔΗΤΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ
ΚΑΙ ΤΟΝΩΣΗ ΤΗΣ
ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑΣ

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ
ΙΣΤΟΡΙΚΟ / ΠΡΟΦΙΛ ΤΟΥ
ΜΑΘΗΤΗ

ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΣΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

- ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΤΗΣ ΑΛΛΗΛΕΠΙΔΡΑΣΗΣ ΚΑΙ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΟΥ ΜΑΘΗΤΗ
- ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΙ
- ΣΥΝΕΙΔΗΤΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑ ΚΑΙ ΕΝΙΣΧΥΣΗ ΑΥΤΟΓΝΩΣΙΑΣ
- ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΚΑΙ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΤΟΥ ΜΑΘΗΤΗ
- ΕΠΙΡΡΟΕΣ

Ποιο είναι το πλαίσιο της συμβουλευτικής μαθητών (mentoring)

- **Θεωρία αυτοδιάθεσης**

Μία θεωρία κινήτρων, ευημερίας και ψυχολογικών βασικών αναγκών. Όλοι έχουμε τις παρακάτω βασικές ανάγκες:

1. Αυτονομία

- Η ανάγκη να είναι κανείς ενεργός παράγοντας στη ζωή του και να αυτοσυνθέσει τους δικούς του στόχους, ένα αίσθημα ψυχικής ελευθερίας και ελευθερίας εσωτερικής βούλησης. Όταν ένα άτομο είναι αυτόνομο τα κίνητρα, η απόδοση, η ευεξία βρίσκονται σε υψηλότερο επίπεδο.

2. Επάρκεια

- Η ανάγκη επίτευξης των στόχων ενός ατόμου με τη χρήση δεξιοτήτων, δυνατών σημείων, προσωπικών επιτευγμάτων. Τα θετικά σχόλια για μία εργασία αυξάνουν τα κίνητρα των παιδιών.
- Η θετική ανατροφοδότηση κινητοποιεί τα παιδιά.

3. Στενή σχέση

- Αίσθηση ότι ανήκεις σε μία ομάδα. Αίσθημα σύνδεσης με άλλους.

Τι κρύβεται πίσω από την προβληματική συμπεριφορά;

- Προβλήματα στην οικογένεια ή με φίλους
- Δυσκολία στο να χειριστεί κάποιος τα συναισθήματά του (π.χ. ντροπή, ενοχή, ανεπάρκεια, επιθετικότητα, φόβο, θλίψη)
- Έλλειψη ή αδυναμία δεξιοτήτων αυτορρύθμισης
ή κοινωνικο-συναισθηματικής συμπεριφοράς
- Δυσκολίες στην έναρξη ή τη συνέχιση δραστηριοτήτων ή εργασιών

Στόχοι συμβουλευτικής

- Ενίσχυση του ελέγχου των παρορμήσεων
- Εξάσκηση στην κοινωνική αλληλεπίδραση
- Ψυχοεκπαίδευση: κατανόηση των προβλημάτων που προκαλούνται από την διάσπαση προσοχής ή άλλες ειδικές νευροψυχιατρικές δυσκολίες
- Ενίσχυση της αυτοεικόνας του μαθητή, εύρεση και ενίσχυση των δυνατών σημείων του
- Αναζήτηση μίας θετικής πορείας στη ζωή του (ανατρέχουμε και στο παρελθόν) και διεύρυνση οριζόντων
- Πώς να ενεργήσουμε σε μία μελλοντική δύσκολη κατάσταση και να αντιμετωπίσουμε τις προκλήσεις της ζωής
- Εύρεση και εξάσκηση σε καθημερινές αποτελεσματικές μεθόδους
- Αναζήτηση της επιτυχίας και καλλιέργεια αισιόδοξης στάσης

Προσέγγιση εστιασμένη στη λύση

- Στρατηγική βασισμένη στην πράξη που παρέχει εργαλεία για τη διαχείριση συγκρούσεων και την προσήλωση σε στόχους
- Ο μέντορας δεν δίνει έτοιμες λύσεις στο μαθητή, αλλά ψάχνει στο πλαίσιο των ιδίων πόρων, των στόχων και των προοπτικών του
- Κάθε άνθρωπος είναι «ο ειδικός» για τη ζωή του, οι απαντήσεις είναι μέσα του αλλά δεν το γνωρίζει. Ο μέντορας δείχνει στο συμβουλευόμενο την κατεύθυνση ώστε να λύσει ο ίδιος το πρόβλημα. Τονίζει τα θετικά του στοιχεία ώστε να ενισχύσει την αυτοεκτίμηση και αυτοπεποίθησή του.
- Ο μέντορας βοηθάει το μαθητή να θέσει μικρούς ρεαλιστικούς στόχους καλλιεργώντας έτσι τις δεξιότητες και ικανότητές του.
- Στη ζωή δεν μπορούμε να λύσουμε τα πάντα, υπάρχουν μερικά πράγματα με τα οποία απλά πρέπει να μάθουμε να ζούμε. Όμως υπάρχουν πάντα τρόποι για να αντιμετωπίσουμε μία κατάσταση.

Μέθοδοι εστιασμένες στη λύση

1. Εργασία εστιασμένη σε στόχους
2. Στο επίκεντρο τα δυνατά σημεία και η ελπίδα
3. Η σημασία του να κάνεις μικρά βήματα
4. Ισότητα και συνεργασία
5. Σεβασμός
6. Θετικότητα, δημιουργικότητα, παιγνιώδης διάθεση και χιούμορ κατά την επικοινωνία
7. Η εξεύρεση πολλών διαφορετικών τρόπων για την αντιμετώπιση των προβλημάτων, διευρύνει τις προοπτικές του κάθε ατόμου.

Οι λέξεις δημιουργούν την πραγματικότητα μέσα στην οποία ζούμε

Θετική ψυχολογία και παιδαγωγική

- Η θετική ψυχολογία επικεντρώνεται στα δυνατά σημεία των ατόμων, των ομάδων και των οργανισμών τα οποία δίνουν τη δυνατότητα στους ανθρώπους να ευδοκιμήσουν.
- Η θετική εκπαίδευση διευρύνει το πεδίο αυτό εστιάζοντας σε θέματα που αφορούν τη συμμετοχή - εμπλοκή, τα δυνατά σημεία και τα θετικά συναισθήματα
- Η θετική εκπαίδευση τονίζει επίσης την έννοια των κοινωνικών σχέσεων και κοινοτήτων στη μάθηση.
- Η θετική εκπαίδευση στοχεύει στην ανάπτυξη των δεξιοτήτων της ευημερίας, της άνθησης και της βέλτιστης λειτουργίας σε παιδιά, εφήβους και μαθητές, καθώς και σε γονείς και εκπαιδευτικά ιδρύματα.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΑΝΟΙΧΤΟΥ ΤΥΠΟΥ

- Τι;
- Πότε;
- Πού;
- Πώς;
- Ποιος;

Συγκεκριμένες διευκρινιστικές ερωτήσεις για να πάρουμε περισσότερες πληροφορίες

Μετά από τις ερωτήσεις ανοιχτού τύπου είναι σημαντικό να πάρουμε περισσότερες πληροφορίες για να αποφύγουμε παρεξηγήσεις και λανθασμένες ερμηνείες.

- Θα μπορούσες να μου πεις περισσότερα για...;
- Θα μπορούσες να το καθορίσεις...;
- Τι εννοούσες ακριβώς...;
- Θα μπορούσες να διευκρινίσεις...;
- Θα συνοψίσω αυτά που είπες και πες μου αν κατάλαβα σωστά.

Ερωτήσεις εστιασμένες σε στόχους

- Πώς νομίζεις ότι θα μπορούσε να αλλάξει η κατάσταση;
- Τι είναι αυτό που διαφέρει, όταν τα πράγματα πάνε καλά;
- Πώς είναι τα πράγματα, όταν εξελίσσονται καλά;
- Πώς θα καταλάβαινες ότι η κατάσταση βελτιώνεται;
- Ποιο θα ήταν το πρώτο μικρό βήμα που θα έκανες;

Ερωτήσεις εστιασμένες στην αποτελεσματική αντιμετώπιση ενός θέματος

- Πότε ήταν η τελευταία φορά που τα πράγματα πήγαν καλά;
- Πώς κατάφερες να επιτύχεις μία θετική έκβαση ενός θέματος που σε απασχολούσε;
- Πως κατάφερες να επιλύσεις ένα πρόβλημα στο παρελθόν;
- Είχες διαχειριστεί επιτυχώς μία παρόμοια δύσκολη κατάσταση;
- Ποιος ή τι σε βοήθησε;

ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΖΩ ΤΟ ΠΡΟΒΛΗΜΑ ΘΕΤΟΝΤΑΣ ΡΕΑΛΙΣΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ

- Τι θέλουμε να κερδίσουμε ?
- Ποια είναι η κατεύθυνση που θέλουμε να πάρουμε ?
- Ποια βήματα κάνουμε ?
- Τι πρόκειται να αντικαταστήσει το πρόβλημα ?

**ΚΑΘΕΤΙ ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ ΤΑ ΠΑΝΤΑ. ΑΚΟΜΑ ΚΑΙ ΜΙΑ
ΜΙΚΡΗ ΑΛΛΑΓΗ ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ ΤΟ ΣΥΝΟΛΟ.**

Συνοπτική παρουσίαση του φινλανδικού εκπαιδευτικού συστήματος

- **Μέχρι το 1970** – ένα έντονα συγκεντρωτικό και άνισο εκπαιδευτικό σύστημα με εκπαιδευτικούς υψηλής μεταβλητότητας
- **1970 – 1980** – Ανάπλαση από κάτω προς τα πάνω & κεντρική μεταρρύθμιση της υποχρεωτικής εκπαίδευσης με εκπαιδευτικούς υψηλού μορφωτικού επιπέδου (εισαγωγικές εξετάσεις για εκπαιδευτικούς!)
- **1980 – 2000** – Αποκέντρωση του υποχρεωτικού εκπαιδευτικού συστήματος με μεγάλη αυτονομία για τις τοπικές αρχές ώστε να οργανώνουν τα σχολεία και τις εκπαιδευτικές διαδικασίες (τέλος της επιθεώρησης!)
- **2000 - 2010** – Μεταρρύθμιση με μεγαλύτερη έμφαση στους αναπτυξιακούς στόχους, τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των μαθητών
- **2010 - 2022** – Ένα ευέλικτο σύστημα, εστιασμένο στους μαθητές, που βασίζεται στην ενδυνάμωση (συμβουλευτική των μαθητών, φροντιστήρια και εκπαίδευση για άτομα με ειδικές ανάγκες).
- Ισότιμη και ποιοτική υποχρεωτική εκπαίδευση με σχετικά μέτριο κόστος (5,3 % ΤΟΥ ΑΕΠ το 2017)

Βασικές αρχές του φινλανδικού εκπαιδευτικού συστήματος

- Εμπιστοσύνη και ευθύνη
- Δωρεάν εκπαίδευση σε όλα τα επίπεδα
- Υψηλή εκπαιδευτική αυτονομία
- Ευελιξία
- Ισότητα & Υποστήριξη
- Εκπαιδευτικοί με υψηλό μορφωτικό επίπεδο
- Χωρίς εθνικές εξετάσεις & χωρίς κατάταξη
- Στενή σχέση (η αίσθηση ότι το άτομο ανήκει κάπου και νοιάζονται γι' αυτό)
- Επάρκεια

ΤΟ ΦΙΝΛΑΝΔΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

-
LESS IS MORE

Less is more

- Λιγότερες ώρες διδασκαλίας (3-5 μαθήματα των 45 λεπτών) και περισσότερα διαλείμματα. Αυτό σημαίνει περισσότερος χρόνος για περισυλλογή
- Λιγότερες γραπτές δοκιμασίες (η αξιολόγηση είναι μέρος της καθημερινής εργασίας). Σημαίνει περισσότερος χρόνος για μάθηση
- Λιγότερα αντικείμενα στο πρόγραμμα σπουδών. Σημαίνει περισσότερη εμβάθυνση
- Λιγότερες εργασίες για το σπίτι. Σημαίνει περισσότερο ελεύθερο χρόνο για εξερεύνηση
- Λιγότεροι μαθητές σε μια τάξη. Σημαίνει περισσότερη φροντίδα και προσοχή για τον κάθε μαθητή χωριστά

Υποχρεωτική εκπαίδευση

- ολοκληρωμένο πρόγραμμα σπουδών εννέα ετών (το σχολικό έτος είναι το ίδιο παντού, αλλά το ωρολόγιο πρόγραμμα ποικίλλει)
- η διδασκαλία παρέχεται από σχολεία κοντά στο σπίτι (δεν υπάρχει ανταγωνισμός μεταξύ των σχολείων)
- δεν υπάρχουν εθνικές εξετάσεις βαθμοί και κατάταξη· ένα τελικό πιστοποιητικό (απολυτήριο) δίνεται για τη ολοκλήρωση των εννέα ετών.
- Η διδασκαλία, τα διδακτικά βιβλία, το διδακτικό υλικό, η μεταφορά στο σχολείο και τα σχολικά γεύματα είναι όλα δωρεάν = ίση πρόσβαση σε υψηλής ποιότητας εκπαίδευση
- Η εκπαιδευτική υποστήριξη και η ευημερία των μαθητών είναι εξαιρετικής σημασίας.
- Χαμηλό ποσοστό εγκατάλειψης του σχολείου (0,3 %).

Ανώτερη Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση

- Περίπου το 54% των μαθητών πηγαίνουν στο λύκειο (με βάση τους βαθμούς – υψηλός ανταγωνισμός ειδικά στις πόλεις)
- Εξατομικευμένο και ευέλικτο πρόγραμμα 3 ετών που οδηγεί στις Εθνικές Απολυτήριες Εξετάσεις (εξατομικευμένο αναλυτικό πρόγραμμα σπουδών για όλους τους μαθητές σύμφωνα με το δικό τους σχέδιο μελέτης)

Εθνικές Απολυτήριες Εξετάσεις

Εξετάζονται σε 4 τουλάχιστον αντικείμενα :

- Μητρική γλώσσα (Φινλανδικά ή Σουηδικά)
- Ξένη γλώσσα
- Μαθηματικά
- Γενικές σπουδές (ανθρωπιστικές επιστήμες)

ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΣΤΗ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ

ΤΟ ΣΧΟΛΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΣΤΗ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑ

Επαγγελματική εκπαίδευση

- Περίπου το 40% των μαθητών πηγαίνουν στην επαγγελματική εκπαίδευση
- Ένα 3ετές ευέλικτο και εξατομικευμένο πρόγραμμα με βάση την εργασία που οδηγεί σε επαγγελματικά προσόντα (χωρίς εισαγωγικές εξετάσεις) σε στενή συνεργασία με την αγορά εργασίας.
- Εξατομικευμένο πρόγραμμα σπουδών για όλους τους μαθητές, ο καθένας φοιτά σύμφωνα με το δικό του σχέδιο σπουδών

Φινλανδοί καθηγητές

- Οι Φινλανδοί καθηγητές είναι αξιόπιστοι επαγγελματίες
- Εκπαιδευτικοί και διευθυντές υψηλής ειδίκευσης και ικανότητας. Όλοι έχουν μεταπτυχιακό τίτλο στη βασική και ανώτερη δευτεροβάθμια εκπαίδευση.
- Οι εκπαιδευτικοί και οι διευθυντές χαίρουν μεγάλου σεβασμού ως επαγγελματίες και ερευνητές
- Οι εκπαιδευτικοί και οι διευθυντές απολαμβάνουν μεγάλη εκπαιδευτική αυτονομία και ελευθερία στην τάξη (δικές τους μέθοδοι διδασκαλίας, διδακτικό υλικό, αξιολόγηση των μαθητών και ΟΧΙ επιθεώρηση)

Erasmus+

«Η υποστήριξη της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την παραγωγή της παρούσας δημοσίευσης, δεν συνιστά αποδοχή του περιεχομένου, το οποίο αντανακλά τις απόψεις μόνον των δημιουργών, και η Ευρωπαϊκή Επιτροπή δεν φέρει ουδεμία ευθύνη για οποιαδήποτε χρήση των πληροφοριών που εμπεριέχονται σε αυτό».